У-6.бр.345/2025

УПРАВНИОТ СУД, преку судијата Ѓоко Живковски - како судија поединец, со записничар – судски советник Добрила Бришкоска Арсова, решавајќи по тужбата на тужителот Државна комисија за спречување на корупцијата, поднесена против Решение на Агенција за заштита на правото на слободен пристап на информации од јавен карактер бр.08-36 од 07.04.2025 година, за пристап до информации од јавен карактер, согласно член 32 став 1 точка 2 од Законот за управните спорови на ден 22.05.2025 година, донесе:

Agjencia e mbrojtjes të së drejtës për qasje të lirë në informacione me karakter publik - Shkup
Примено / Pranuar: 29.05.2025
Орг. един. / Njësia org.: 08 | Број / Numri: 36 | Прилог / Prilogi | Вредност / Vlera

РЕШЕНИЕ

Тужбата на тужителот Државна комисија за спречување на корупцијата, поднесена против Решение на Агенција за заштита на правото на слободен пристап на информации од јавен карактер бр.08-36 од 07.04.2025 година, СЕ ОТФРЛА КАКО НЕДОЗВОЛЕНА.

Образложение

Државна комисија за спречување на корупцијата во својство на тужител поднесе тужба за управен спор пред Управниот суд, против Решение на Агенција за заштита на правото на слободен пристап на информации од јавен карактер бр.08-36 од 07.04.2025 година, со кое жалбата изјавена од Балканска истражувачка репортерска мрежа (БИРН)-Скопје, поднесена против Решение на Државна комисија за спречување на корупцијата бр.03-246/5 од 11.03.2025 година, заведена кај сега тужениот орган под бр.08-36 на 19.03.2025 година, по предметот Барање за пристап до информации од јавен карактер, се уважува. Под точка 2, се задолжува имателот на информации да му ги достави бараните информации на Барателот на начин и форма наведени во Барањето. Под точка 3, решението на имателот на информации бр.03-246/5 од 11.03.2025 година се поништува, додека под точка 4 се задолжува имателот на информации да го спроведе решението во рок од 15 дена од приемот и за истото да го извести сега тужениот орган.

Управниот суд постапувајќи по тужбата на тужителот, најде:

Тужбата е недозволена.

Согласно член 3 став 1 точка 1 од Законот за управните спорови („Службен весник на Република Македонија“ бр.96/2019), во управен спор судот одлучува за законитоста на конечните поединечни управни акти кои директно влијаат на правниот статус на тужителот, односно со кои се решава за правата, обврските и правните интереси на тужителот.

Согласно член 20 од Законот за управните спорови, тужител е физичко или правно лице кое смета дека му е повредено право или правен интерес со конечен управен акт донесен во управна постапка, или во прекршочна постапка, како и со непостапување на јавен орган во законски утврдениот рок.

Согласно член 21 став 1 од Законот за управните спорови, државен орган, подружница или друга деловна единица на трговско друштво здружение или заедница на граѓани, кои немаат својство на правно лице, може да поведат управен спор доколку се носители на права и обврски за кои се одлучува во управна постапка.

Согласно член 32 став 1 точка 2 од Законот за управните спорови, Судот ќе ја отфрли тужбата со решение, доколку не се исполнети условите за водење на управен спор, односно доколку утврди дека оспорениот акт, дејствие или управен договор не засега некое право или правен интерес на тужителот.

Согласно член 38 став 1 точка 3 од Законот за управните спорови, Судот по исклучок од одредбите од член 37 од овој закон одлучува по управниот спор без да одржи расправа само кога судот одлучува со решение, освен во случаите за времена мерка.

Во конкретниот случај, од увидот во оспореното решение произлегува дека до сега тужителот Државна комисија за спречување на корупцијата на ден 15.01.2025 година од страна на Балканска истражувачка репортерска мрежа (БИРН)-Скопје било поднесено барање за пристап до информации од јавен карактер со кое било побарано „увид во предметот на ДКСК 09-2727/27, архивиран на 30.12.2024 година'.

На ден 03.02.2025 година сега тужителот со решение под бр.03-246/2 го одбил барањето и пристапот до информациите согласно член 6 став 1 точка 2 од Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер.

Незадоволен од наведениот допис, Балканска истражувачка репортерска мрежа (БИРН)-Скопје на ден 07.02.2025 година поднел жалба до Агенција за заштита на правото на слободен пристап на информации од јавен карактер заведена под број 08-36 по однос на која се донело решение бр.08-36 од 18.02.2025 година со жалбата се уважува и му се наложува на Имателот на информации да постапи по предметното барање.

Постапувајќи во повторната постапка, сега тужителот донел решение под бр.03-246/5 од 11.03.2025 година со кое целосно го одбил барањето, а против кое повторно барателот на информации, Балканска истражувачка репортерска мрежа (БИРН)-Скопје на ден 19.03.2025 година поднел жалба до сега тужениот орган. Постапувајќи по предметната жалба, сега тужениот орган утврдил дека Балканска истражувачка репортерска мрежа (БИРН)-Скопје не постапила по претходно донесено решение во целост поради што го донела сега оспореното решение бр.08-36 од 07.04.2025 година.

Од увидот во тужбата и Решението на Агенција за заштита на правото на слободен пристап на информации од јавен карактер бр.08-36 од 07.04.2025 година, судот утврди дека сега тужителот Државна комисија за спречување на корупцијата, не бил странка во управната постапка, туку бил орган кој ја водел и одлучувал како првостепен орган во постапката, согласно одредбите од Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер.

Државна комисија за спречување на корупцијата, кој ја донел првостепената одлука – Решението за одбивање на барањето бр.03-246/5 од 11.03.2025 година, има процесна положба на првостепен управен орган, па за истата правна работа не може истовремено да има положба на странка и да биде тужител во управен спор. Ова значи дека тужителот има законска должност да постапува согласно Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер, на начин и под услови утврдени со закон, од што произлегува дека истиот постапувал и одлучувал во управната постапка како орган во рамките на своите законски надлежности, а не како носител на права, обврски и правни интереси, во смисла на членот 3 од Законот за управните спорови, за чија заштита се одлучувало во управната постапка.

Имено, согласно член 20 од Законот за управните спорови, како тужител во управен спор може да биде само физичко и правно лице кое било странка или заинтересирано лице во управната постапка како лице на кое конечниот управен акт има влијание врз неговите права или правни интереси. Оваа дефиниција во целост ја исклучува можноста како тужител да се јави јавниот орган што ја водел управната постапка во која против управниот акт може да се изјави жалба до второстепениот орган. Во таа насока е и судската пракса изразена во решението на Врховниот суд У.бр.1613/91 од 14.05.1992 година, каде е направена јасна дистинкција помеѓу надлежност на јавен орган и право или правен интерес на јавниот орган со што тој не го препознава како тужител во управен спор против одлука на второстепен орган кој одлучувал по жалба против управен акт или недонесување управен акт во управната постапка што истиот ја водел во прв степен. Оттука, барањето за пристап до информации од јавен карактер, кое било предмет на првостепената постапка, произлегува од надлежноста на првостепениот орган - сега тужителот, односно е во рамките на неговиот делокруг на работа, а не како носител на права и интереси во правна работа која е надвор од неговата надлежност, за чија заштита би одлучувал друг јавен орган во рамките на својата надлежност, што е во исполнување на членот 21 од Законот за управните спорови, со која одредба се укажува на важноста на обезбедување на управно-судска заштита на правата и правните интереси на сите субјекти вклучително и на јавните органи, на кои во управната постапка тие им биле непризнаени, ограничени или одземени.

Од вака утврденото, согласно горе цитираните законски одредби, Судот смета дека тужителот како првостепен орган, не може да поведе управен спор против решение на второстепениот орган - Агенција за заштита на правото на слободен пристап на информации од јавен карактер, кој орган одлучувал по приговорот поднесен против решението на првостепениот орган, сега тужител.

Од погоре наведеното, судот оцени дека во овој случај тужителот нема активна легитимација за водење на управен спор, поради што следуваше согласно член 32 став 1 точка 2 од Законот за управните спорови, да се одлучи како во диспозитивот на ова решение.

Решено во Управен суд на 22.05.2025 година, под У-6.бр.345/2025.

Записничар - судски советник
Добрила Бришкоска Арсова

Судија
Ѓоко Живковски

ПРАВНА ПОУКА: Против ова решение дозволена е жалба во рок од 15 дена од приемот на истото, преку овој суд до Виш управен суд.

Решението да се достави на:
- тужител,
- тужен орган,

Обработеноста на преписот со изворникот ја потврдува
Судски службеник

Судија
Ѓоко Живковски